

Wiadomości krajowe.

Okólnik

C. K. Rządu krajowego.

Że wszelkie dokumenta niestępowane, lub nie podług klasy stępowane, chociażby stępel klasyczny do takowych dołączony lub przyszyty był, po¹o- gają karze patentem o stęplach przepisanej.

W skutku rozporządzenia C. K. powszechny Kamery nadwornej z dnia 23. Kwietnia r. b. do liczb. 15811/1037, każdy dokument niestępowany, lub nie podług klasy stępowany, chociażby do takowego stępel klasyczny dołączony lub przyszyty był, podlega karze §. 25. najwyższego patentu o stęplach z dnia 5. Października 1802, ustanowionej.

Wyjątek od tego przepisu opierającego się na mocy najwyższego patentu o stęplach, tylko co do owych dokumentów ma miejsce, które za granicą lub w takiiej prowincyi Państwa Austriackiego sporządzone są, gdzie przychód ze stęplów nie jest zaprowadzony, i które natenczas tylko stęplowi podlegają, jeżeli z dokumentów podobnych, zrobiony ma być użytek prawny w której z prowincyi, gdzie patent o stęplach ma swoją moc obowiązującą.

Jeżeli takowe dokumenta w sądzie takim lub u inuej takiej władzy okazywane będą, gdzie niema urzędu stępowego, a zatem stępel uzupełniający wyciśnięty być nie może, pozwala się na ten przypadek C. K. urzędowi taxalnemu lub urzędowi expedytury zatwierdzonemu sprawy taxalne, dokumenta takowe, opatrzyć arkuszem stępowym klasycznym przez stronę złożyć się mającym, a to z zachowaniem przepisanych ostrożności mianowicie: iż dodane arkusze stęplowe nicią i urzędową pieczęcią do dokumentu przymocowne być mają, tudzież oba spodnie końce tych arkuszów poodcinane, a pod samą cechą stępla dokumenty różnie wymieniony, do którego arkusz stępowy należy.

Wreszcie przepis obięty §. 3. najwyższego patentu o stęplach, trwać ma w zupełnej swojej mocy, mianowicie: iż tylko C. K. urzędowi taxalnemu wolno jest do pism niestępowanych

lub nieklasycznie stępowanych do sądu podanych i do ich allegatów, dołączyć arkusz stępowy klasyczny; zachowując ściśle przepisaną ostrożność i warunek: iż nie tylko należytość stępową ale i karę pieniężną za przekroczenie zawinioną od strony odebrać, lub gdyby ta wzbraniała się zapłacić ilości za karę oznaczonej, przestępstwo takowe administracyi stępowej tym końcem donieść ma, aby ta w tój mierze stosownie do istniejących przepisów swój urząd pełniła.

Co niniejszém do naycisleyszego zachowania publicznie ogłasza się.

We Lwowie d. 18. Maia 1823.

(Podpis).

Uwiedomienie.

Dekretom wysokiej Kancelaryi nadwornej, dnia 7. b. m. do liczby 10463 zapadłym objawiono, że Kawaler Franciszek de Gerstner, który w skutku najwyższej uchwały z dnia 16. Grudnia 1822 ośmioletni przywilej na poprawę bryk, celem ułatwienia transportu towarów na torach drewnianych albo kruszczowych był otrzymał, od tegoż przywileju dobrowolnie odstąpił.

N. Pan najwyższym wyrokiem z d. 27. Maia r. z. dwa miejsca Radców appellacyjnych uwolnione przez zatrzymanie się Józefa Ritter de Rittersheina w Pradze, i przez śmierć Franciszka Poll de Pollenburga raczył nadać nayłaskawiej Radcom Lwowskiego Sądu Szlacheckiego Alojzemu Baronowi Paumann i Jerzemu Fullerowi.

Hurs Wiedeński z dnia 11go Czerwca: Obligacyio długi Stanu 5 procentowe w M. R. 81 5/16. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. R. — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. R. 100 — Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M. R. — Hurs na Augsburg za 100 Kur 99 1/2 Br. Uso. 9 1/2 M. — Moneta konwencyjna za 100, 245 7/8 — Akcyie bankowe, jedna po 92 2/5 ZR. M. R.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Z Veracruz donoszą pod d. 13. Marca: »Przywrócenie samowładnego Meksykań-

skiego Kongressu ogłoszone zostało uroczyste d. 2. Lutego, tak przez mieszkańców iak i przez załogę miasta Veracruz. Echegaray wydał odezwę do wojska, w którą wzywa je, ażeby wiernym pozostało dziełu przywrócenia własnej niepodległości. To samo stało się w Meksyku, z kąd Yturbide uszedł z małą garstką. Kongres pierwszym swoim dziełem ogłosił, że Yturbide tron utracił, wszelako obiecano mu dać roczną płacę i paszporta do północnej Ameryki, lub do jakiegobądź innego kraju jeżeli spokojnie Meksyk opuści.

Hiszpania.

Monitor z d. 30. Maja zawiera następujące telegraficzne doniesienie z Madrytu z d. 26. o 9 godzinie z rana:

Xiążę Angoulême do Rady Ministrów:

»Mianowaną została rejencya podczas uwięzienia Króla. Składa się z Xiążęcia Infanta do, iako Prezydenta, z Xiążęcia Montemar, z Barona d'Eroles, z Biskupa Osmy i z P. Calderona. Nic się tu nowego nie stało, wszystko odbywa się spokojnie.« (P. Calderon był członkiem tymczasowej Junty towarzyszącej Xiążęciu do Madrytu.)

Monitor z d. 29. Maja zawiera następujące doniesienie Jenerała Majora wojska Pirenejskiego, posłane d. 23. z Alcovendos do Ministra wojny: »Już miałem honor w doniesieniu moim z Buitrago datowanym d. 20. Majaawiadomić JWPana, że, ażeby zapobiedz nieporządkom w Madrycie, Xiążę Jmé przystał na przedstawienie Jenerała Abiswala, iż będzie potrzebną rzeczą zostawić wojsko w mieście dla strzeżenia wielu publicznych zakładów, i ażeby utrzymać spokójność między tak znaczną ludnością, aż do przybycia Francuzkiego wojska, które podług uczynionych dawniej rozporządzeń nastąpić miało d. 24. Lecz Bessieres dowodca jednego rojalistycznego oddziału, lubo od dni kilku pozostał w związkach z dywizyją Oberta, a przeto samo musiał być o tém uwiadomiony, że wojsko Francuzkie d. 24. miało znajdować się w murach Madrytu, sam wszelako wkroczył do Madrytu d. 20go. Jeden oddział wojska iego wpadł nawet aż do samego środka miasta, gdy tymczasem większa część onegoż stała pod brami Alkali. Obecność iego wzniesiła poruszenie między ludem i tworzyły się liczne zbiegowiska. Konstytucyjny Jenerał Zaya dowodzący w Madrycie pozostałym oddziałem wojska wyszedł przeciw rojalistycznemu Jenerałowi Bessieres, i uwiadomił go o ustnej umowie właśnie zawartej. Lecz Bessieres upie-

rał się o to, ażeby mu oddano rozmaite stanowiska miasta Atoli, gdy iedna część ludności okazywała chęć pomagania wkroczeniu wojska rojalistycznego, stało się to więc powodem żywej dyscy potyczki, w którą Bessieres napadnięty od iazdy Zayasa ze sto ludzi w mocy tego zostawił, zabito i raniono mu nie wielu, ale padło ze 40 ofiar pomiędzy wspierającym go ludem. Skoro tylko Xiążę Angoulême powziął wiadomość o owej potyczce wysłał natychmiast Pułkownika głównego sztabu de la Chasse Verigniego do Madrytu, gdzie tenże wywiedzieć się miał o skutkach wspomnianego boju i o stanie, w którym znajdowało się miasto, by zapobiedz dalszym niebezpieczeństwom. Przytomność tego zapowiadającego rychłe nadejście wojska Francuzkiego najlepszy uczyniła skutek. W samy istocie przednia straż oddziału posiłkowego będąc najbliższą Madrytu zbliżyła się ku niemu, ale że dopiero dnia wczorajszego wieczorem mogło nastąpić zupełne oczyszczenie miasta z obcego wojska, przeto przednia straż wkroczyła dzisiaj rano o 5. godzinie i natychmiast zajęła rozmaite stanowiska. Jedna brygada dywizyi Oberta wkroczyła tam także dzisiaj rano i przybyły nowe miejscowe władze od tymczasowej rządowej Junty mianowane. Xiążę Jmé z całą resztą swojego wojska stanął dnia in-trzeczszego w stolicy Hiszpanii. Spokojność jest tam zupełnie przywróconą, a po uczynionych rozporządzeniach nie ją zaburzyć nie potrafi. Jenerał Major, Hrabia Guilleminot.

Tenże Monitor udziela dalej następującego doniesienia od czwartego oddziału z Girony z d. 24. Maja: »Jenerał Donnadieu stoi w Manrezie. Zdawało się z początku, że nieprzyjaciel z tysiącem ludzi i w 100 koni bronić będzie tego stanowiska, iednakże pierchnął natychmiast. Jenerał la Roche-Aymon ścigał go w kierunku ku Ministrolowi do Mont-Serrat, zabił mu 15 ludzi i pojmał kilku jeńców. Mina opuścił Morę dnia 21. o godzinie 3 z rana. Potem udawał się koleją do Castel-Tersolo, San Felin de Godina, Caldes Tarrasu, Sabbadelli i San Cugat. Jenerał Curial ma ciągle w posiadłości Mataro i Granolles. Rozmaite dywizyje czwartego oddziału odebrały rozkaz wyruszenia ku Barcelonie; tymczasem zajmować będziemy ciągle najważniejsze stanowiska.«

Monitor z d. 30. umieścił następujące doniesienie Marszałka Moncey posłane Ministrowi wojny z Girony d. 25. Maja o 4 godzinie z rana. »JWPanie! Odebrałem doniesienia od Jenerała Donnadieu z Manrezy

z d. 22. i 25., a od Jenerała Curial z Mataro z d. 23. Jenerał Donnadien donosi mi, iż skoro tylko powziął wiadomość, że nieprzyjaciel udał się z Moi do Castel Tersolu, natychmiast wydał rozkaz Jenerałowi Latour du Pin, ażeby z 18tym liniowym pułkiem z Caldez udał się do Moi, i ażeby uderzył na nieprzyjaciela, iakkolwiek będzie liczny.»

»Jenerał Latour du Pin«, mówi Jenerał Donnadien, »wykonał ten rozkaz i doniósł mi, że zdybał się z nieprzyjacielem pod Castel-Tersolem o 10 godzinie. Tam rozpoczął się żywy ogień ręcznej broni, w którym iednego tylko wołyżera z 18. pułku utracił, gdy tymczasem strata nieprzyjaciela do 100 ludzi dochodziła i w iencach kilku postradał. Nieprzyjaciel odpędzony został z pod Castel Tersolu i przez góry cofnął się ku Barcelonie.»

»Kolumna nieprzyjacielska nadybana pod Castel-Tersolem składała się z Kanaryjskiego pułku i z 1200 ludzi od milicyi.»

»Wreście donosi mi także Wice-Hrabia Donnadien, że w nocy z d. 24. na 25. wyruszy 3 kolumnami składającymi się z 3,000 ludzi, celem opasania Miny, o którym sądzi, że z równą siłą obozuje po prawej stronie wsi Suria między Manrezą i Cardoną.»

»Dywizyie Milansa i Lloberesa mające ogółem więcej jak 4,000 ludzi uderzyły d. 24. Maja o 2 godzinie z rana na oddział 5tęj dywizyi, który znajdował się w Mataro i nie miał więcej jak 180 ludzi.»

»Nieprzyjacielska kolumna szła drogą z Barcelony. Inna kolumna przedzierła się ku miastu przez wzgórze panujące nad jego prawą stroną. Pierwsza odpędziła naszą przednią straż i podstępła aż pod najbliższe domy przedmieścia. Jedna kompania 6go lekkiego pułku wołyżerów była dostateczną do wstrzymania iey. Jenerał Margrabia de Verde na czele 6go pułku piechoty i 18go pułku konnych strzelców pokazał się na drodze z Barcelony, uderzył na nieprzyjaciela i przyprowadził go do zupełnego nieładu.»

»Atak batalionu 7go pułku liniowego i czterech kompanii 6go miał po prawej stronie tenże sam skutek. Nieprzyjaciel uciekał wazystkimi kierunkami rzucając broń i rzeczy swoje. Znalaziono na pobojowisku z 500 karabinów, tyleż ładownic i czaków, nie mało pałaszów i pik.»

»Nieprzyjacielowi niezdołnemi do boju 150 ludzi uczyniliśmy. Wzięliśmy iedną chorągiew i 500 ienców, między którymi było 4 Oficerów.»

»Będę miał honor donieść JWPanu obszerniej o tęg polityczce tak zaszczytnę dla oręża JKMości i przetożycie oraz prośbę Xiążęciu Jegomości, którą od Hrabiego Curial odebrałem, gdzie wstawia się za Oficerami wszelkich stopni i żołnierzami, którzy się osobliwie wyszczególniali. Wszyscy z okrzykiem: »Niech żyje Król!« rzucili się na nieprzyjaciela.»

»Hrabia Curial wspominał z pochwałą w swoim doniesieniu o Jenerale de Vence, o Pułkowniku Huirol, dowódcy 6go lekkiego pułku, o P. Beaumont, dowódcy 10go pułku strzelców i o Pułkowniku Tholosé, naczelniku głównego sztabu.»

»Marszałek Moncey.»

WPerpignan odebrano wiadomość, że przeszła przez Ebro dywizyia Lacroix (z drugiego oddziału woyska), która była przeznaczoną do czynienia obrotów w tyle Miny, a razem i do blokowania Lerydy; uczyniła to dla połączenia się z dywizyją Loverdego, z tego samego oddziału woyska, stojącą niedawno w Calatayud. I Jenerał Molitor znajdujący się we własnej osobie po lewym brzegu rzeki Ebro, przeniósł także swoją główną kwaterę do Calatayud. Zapewniając, że cały oddział Molitorskiego woyska będzie się znajdować w poruszeniu. Dywizyia Loverdego odebrała rozkaz wyruszyć do Cuenki, a przeto pokryć lewe skrzydło korpusu Jenerała Oberta pośpieszającego ku Madrytowi, tymczasem zaś dywizyia Lacroix z większą częścią lekkiej jazdy uda się pod osobistym dowódctwem Molitora w doliny prowincyi Walencyi i zaimie miasto Walencyją. Ballesteros stał koło Cuenki. Załoga Lerydy korzystając z odejścia oddziału Molitorskiego weszła do Calafu i zbiła oddział woyska Wiary zostający tam pod dowódctwem Miralhessa. Jenerał Manso stojący pod Tarragoną uczynił także obrót celem dostania się albo do Arragonii, albo do zachodniej Katalonii.

Monitor d. 31. Maja zawięra następną część odezwę Xiążęcia Angoulême, Naczelnego Wodza woyska Francuzkiego do Hiszpanów:

»Hiszpanie! Do pokąd woysko Francuzkie nie przekroczyło granic Pirenejskich, oświadczylem waszemu wspaniałomyślnemu Narodowi, że Francya nie prowadzi z nim wojny. Przobiecalem mu, że przybędziemy jako przeciwnie, jako sprzymierzeńcy, celem podzwignienia jego ołtarzów, wyhawienia Króla i przywrócenia na jego łonie sprawiedliwości, porządku i pokoja. — Przyrzekłem szanować

własność, bezpieczeństwo osób i dać opiekę każdemu spokojnemu mieszkańcowi. Prowincyje, przez które przechodziłem, przyjęły woioowników Francyi, iak braci swoich, a głos powszechny powië wam bez wãtpienia, czyli zasłużyłem na takie przyjęcie i czyli dotrzymałem moiego słowa.«

»Hiszpanie! Gdyby był Król wasz znajdował się w Stolicy, szlachetna ta sprawa, którą mi Król Jmë, Wuy mój, powierzył, a którą wy dobrze znacie, iużby była ukonczoną została. Wybawiwszy waszego Monarcha, nie byłbym miał nic wiëcëy do czynienia, iak tylko zwrócić iego Oycowską troskliwość, na cierpienia, które Lud iego ponosił i ażeby starał się o spokojność w teraźniejszości i o bezpieczeństwo na przyszłość.«

»Nieprzytomność Króla Jmci inne na Mnie wkłada obowiązki.«

»Dowódctwo nad woyskiem przynależy Mi słuszenie; lecz mimo tego, że związki łączą Mnie z waszym Królem, a Francyją z Hiszpanią kojarzą, nigdy prowincyje potężnymi oswobodzone woioownikami przez obcych rządzone bydź nie powinny.«

»Od samych granic, aż do bram Madrytu tymczasowy zarząd poruczony został czciogodnym Hiszpanom, których podległość i wierność zna Król Jegomość, a którzy w tych uciążliwych czasach zyskali nowe prawa do podziękki i do szacunku Narodu.«

»Przyszëł czas, ażeby uroczystym i stałym sposobem ustanowić Rejencyją, której powierzone będą zarząd kraiu i ukształcenie porządne woyska, a która wraz ze mną ma się naradzać nad środkami wykonania naszego wielkiego dzieła — dzieła oswobodzenia Króla.«

»Woli Królewskiej nie można w tøy chwili zasiãgnãć, ani wezwać prowincyje do rady, wszakże przeto samo przydłużyłyby się amutniejszym sposobem nieszczęścia cięzące na Króla i Narodzie.«

»W tych okolicznościach, w których przyszłość, żednëy nie nadarza skazówki, będzie to nayprzyzwoitszym środkiem, środkiem najbardziej narodowym i nayprziemniejszym Królowi, zwołać starożytną dostojną Radę Kastylji i Radę dostojną Indyi, których obemyiający wszystko i wielostronny stan interesów łączy Królestwo z osadami leżącemi po tamtëy stronie morza i temn to zgromadzeniu przez godność i polityczne stanowisko iego członków

niezawisłemu od nikogo, można poruczyć staranność względem wyboru członków Rejencyi.«

»W skutku tego zwołałem owych Radców, a oni udzieliã wam przez siebie uczynionego wyboru.«

»Mężowie, za którymi głosy się ich połączã, zaopatrzeni będą dostateczną władzą, aż do owych dni pożądaných, w których Król wasz wolny i szczęśliwy sam będzie się mógł trudnić ustaleniem swojego Tronu, ubezpieczając to szczęście, które winien swoim poddałym.«

»Hiszpanie! Zaufajcie słownu Bourbona! Dobroczynny Monarcha, który Mnie do was posyła, nie dzieli w swoim serca życzeń wybawienia Króla krwi swojej, od sprawiedliwych nadziei Narodu wielkiego i szlachetnego, sprzyjãznilonego i sprzymierzonoego z Francyją.«

»Z głównëy kwatery w Alcovendas d. d. 23. Maja 1823.«

»Ludwik Antoni.«

Za Xiãżëcia Jegomości Naczelnego Wódza:
Radca Stanu i Kommissarz Cywilny
Króla Jmci Chrześcianskiego,
de Martignac.«

Francya.

Monitor wyjął z Gazety »Gwiazdas« następujący artykuł: »Przez nadzwyczajną sposobność przybyły wieści do Londynu z dnia 27. Maja. P. Gorman, Goniec Stanu, przybył d. 26. t. m. z Sewilli i przywiózł Panu Canningowi depesze. Osnowa ich ma bydź naywiększëy wagi i nada sprawom Hiszpańskim wcale odmienny widok.«

Rossya.

Gazeta Senacka z d. 5. z. m. ogłosiła Naywyższy Ukaz J. C. Mości do Rządzącego Senatu z d. 25. Kwietnia: »Koniuszego Dworu Naszego, Ozerowa, uwalniając od zarządzania nadwornemi stadami końskimi, Naymilitościewiëy rozkazujemy mu zasiadać w Rządzącym Senacie w Moskwie i zostawniemy mu prawo pobierać całe dotychczasowe utrzymanie.«

Cesarz Jegomość udarował raczył Jenerała Adjutanta Czerniszewa, ozdobã brylantową orderu S. Alexandra Newskiego; Jenerała Majora Kutejnikowa 2go, orderu S. Włodzimierza 2giëy klasy i Jenerała Majora Andrejanowa 1go, orderu S. Anny 1szëy klasy.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest XXXVII. Numer Rozmaitości.)